

Complexnummer: 510559

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Zonnebeek

Aantal complexonderdelen

9

Monumentnummers van complexonderdelen

510560, 510561, 510562, 510563,
510564, 510565, 510566, 510567,
510568

Woonplaats

Enschede

Gemeente

Enschede

Provincie

Overijssel

Hoofdadres van hoofdobject

Zonnebeekweg 110, 7546 RH Enschede

Complexomschrijving

Inleiding

Historische buitenplaats Zonnebeek is in 1906-08 gesticht door J.B.(Bernhard) van Heek. Het complex is gelegen ten zuidwesten van Enschede, ten zuiden van de Rutbeek en ten westen van de Zonnebeekweg, met zicht op de heide van het Usselerveld. Aan de westzijde grenst de buitenplaats met een haag aan een hoger gelegen es of kamp in het Goorse veld, aan de zuidzijde wordt de grens gevormd door een onverharde weg.

LANDHUIS Zonnebeek is gebouwd in 1906 naar ontwerp van G. Beltman. Edwina Burr Ewing, de vrouw van J.B. van Heek, was afkomstig uit Nashville Tennessee, reden waarom Beltman zich voor zijn ontwerp heeft laten inspireren door de architectuur van die streek. Enkele elementen uit het ontwerp, zoals het fronton en de portiek, zijn regelmatig terugkerende elementen geworden in de classicistische ontwerpstyl van bureau Beltman. In 1911 is het balkon in de westgevel dichtgezet en is een serre aangebouwd. Op de zolderverdieping is een appartement gebouwd voor de huidige beheerder.

De TUINAANLEG in een eveneens op Amerikaanse voorbeelden geïnspireerde landschapstyl, met daarbinnen een door muren en hagen afgesloten boomgaard/moestuin/bloementuin is omstreeks 1908 aangelegd en toegeschreven aan P.H. Wattez. De tuin is in 1972 hersteld volgens een plan van architectenbureau T.H. Koning. Dit betrof voornamelijk het inboeten van bomen.

In de tuin liggen verschillende objecten te midden van monumentale solitaires. Ten zuidwesten van het landhuis liggen, met eigen oprijlaan aan de weg, KOETSHUIS, GARAGE en KAPSCHUUR, eveneens naar ontwerp van G. Beltman, uit 1906. In 1908 is een deel van de stal van het koetshuis verbouwd tot woonhuis. De verbouwing van de noordelijke garage met stallen tot kantoorruimte is van recente datum. In de NO-hoek, schuin achter het landhuis, ligt de ommuurde MOESTUIN met SCHUUR en staat de THEEKOEPEL. Voordat het huis werd gebouwd, stond de koepel bij het ven aan de overzijde van de Zonnebeekweg. In de ZO-hoek een SCHAAPSKOOI met DUIVENTIL. Het HEK, met op de pijlers "Zonnebeek", geeft toegang tot het landgoed.

Tussen koets- en landhuis, aan de oprijlaan een put uit 1747, die herinnert aan het boerenerf dat hier lag, onder een afdak uit 1906. De Van Heeks zijn kinderloos gebleven, in 1946 is hun bezit in de stichting Edwina van Heek ondergebracht en zijn landgoed en gebouwen deels in een museale toestand gefixeerd. Het interieur is intact gebleven.

Waardering

Buitenplaats Zonnebeek met bijgebouwen en tuinaanleg van cultuur-, architectuur-, tuinhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als voorbeeld van een zeer gave en complete Twentse fabrikantenbuitenplaats
- vanwege de kwaliteit van de bebouwing en tuinaanleg, met name van het landhuis naar ontwerp van G. Beltman en van de tuin, toegeschreven aan P.H. Wattez
- vanwege de functionele en ruimtelijke relatie van de bebouwing onderling in een tuinaanleg waarin aanwezige landschappelijke waarden worden geïncorporeerd in een bij het huis aansluitend tuinontwerp
- vanwege de gaafheid van het complex en de onderdelen
- vanwege de beeldbepalende situering in het landschap

Monumentnummer*: 510560

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 januari 1999
Kadaster deel/nr: 10367/33

Monumentnaam**

Zonnebeek

Complexnummer

510559

Complexnaam

Zonnebeek

Woonplaats*

Enschede

Gemeente*

Enschede

Provincie*

Overijssel

Straat*

Zonnebeekweg

Nr*

110

Toev.*

Postcode*

7546 RH

Woonplaats*

Enschede

Situering

Locatie

Zonnebeekweg

112

7546 RH

Enschede

Zonnebeekweg

114

7546 RH

Enschede

Kadastrale gemeente*

LONNEKER

Sectie*

AB

Kad. object*

427

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

LANDHUIS op rechthoekige grondslag met risalieten opgetrokken in witgepleisterde baksteen over twee bouwlagen onder schilddak met Hollandse pannen gedekt. Op de nokeinden schoorstenen met uitzwenkende tentdakjes. Rondom een gootlijst op klossen. Alle vensters, behalve van de dakkapellen, de serre en het balkon zijn behangen met persiennes.

In de voorgevel een middenrisaliet met fronton onder een steekkap. Voor het risaliet een fors half rond balkon gedragen door Ionische zuilen, waaronder zich de entree bevindt, geflankeerd door twee vensters. Op de verdieping twee dubbele achtruits glasdeuren. In het tympaan een roosvenster. Aan weerszijden van het risaliet op de begane grond twee dubbele rechtgesloten achtruits glasdeuren met rondbogen aan de binnenzijde van het raamhout met radiale drieruits roedenverdeling. Op de verdieping twee zestienruits schuifvensters. In het dakschild twee dakkapellen onder steekkapen met drie vierruits vensters.

In de linker zijgevel op de begane grond twee maal dezelfde glasdeuren als in de voorgevel. Op de verdieping het

dichtgezette balkon. In het dakschild de dakkapel onder steekkap met zesruits draairamen. Links de korte gevel van de serre met afgeronde hoek.

De achtergevel heeft in het midden een forse risaliet waarin het trappenhuis is ondergebracht. Op de begane grond een meerruits drielicht, op de verdieping idem met bovenlichten. Het risaliet eindigt in de balustrade van het balkon op de zolderverdieping. Hier eveneens een risaliet onder afgeknotte steekkap, op het plat een balustrade. Rechts van het risaliet de dichtgezette serre met Dorische kolommen. Tussen de kolommen rechtgesloten twaalfruits glasdeuren en vensters met rondbogen aan de binnenzijde van het raamhout met radiale vijfruits roedenverdeling. Op de verdieping twee zestienruits schuifvensters. Pal naast het risaliet een dakkapel onder steekkap met drie vierruits vensters. In de linkerzijde van de achtergevel risaleert het dakschild. Links op de begane grond een keukenuitbouw onder afgeknotte steekkap met balustrade op het plat, hier en op de verdieping zestienruits vensters.

In de rechter zijgevel rechts een meerruits vierlicht met dubbel ojiefvormige dorpel en kwartronde raamhouten aan de binnenzijde. Links een dubbel zesruits draairaam met rondbogen aan de binnenzijde van het raamhout met radiale drierruits roedenverdeling. Op de verdieping twee zestienruits schuifvensters. In het dakschild een dakkapel onder steekkap met dubbel zesruits draairaam.

Het interieur is intact gebleven sinds 1946. Van belang zijn onder meer: de vestibule met lambrizing en kasten met spiegeldeuren op marmeren plint die toegang geeft tot het trappenhuis met monumentale keizerstrap, afgetimmerd met houten lambrizingen, Dorische kolommen en getordeerde balusters; beglaasde suite-deuren tussen het trappenhuis en de eetkamer met in hout uitgevoerd haardzitje; lampen ontworpen door Edwina Ewing; een in de lambrizing opgenomen schouw met getordeerde zuilen in de woonkamer; een stucplafond en een granito vloer in de serre, een in de twintiger jaren dichtgezette veranda; slaap- en badkamers met origineel sanitair, betegeld of met houten kastombouw, op de verdieping .

Waardering

Landhuis Zonnebeek van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als voorbeeld van een zeer rijk uitgevoerd fabrikantenlandhuis
- vanwege de kwaliteit van het ontwerp en de plaats die dit inneemt in de ontwikkeling van de classicistische ontwerpstyl van G. Beltman.
- vanwege de functioneel ruimtelijke relatie met de andere gebouwen van de buitenplaats en de ligging in het landschap.
- vanwege de uitzonderlijke gaafheid van zowel ex- als interieur.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 510561

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 januari 1999
Kadaster deel/nr: 10367/33

Complexnummer

510559

Complexnaam

Zonnebeek

*Woonplaats**

Enschede

*Gemeente**

Enschede

*Provincie**

Overijssel

*Straat**

Zonnebeekweg

*Nr**

112

*Toev.**

*Postcode**

7546 RH

*Woonplaats**

Enschede

Situering

Locatie

Zonnebeekweg

114

7546 RH

Enschede

Zonnebeekweg

114

A

7546 RH

Enschede

*Kadastrale gemeente**

LONNEKER

*Sectie**

AB

*Kad. object**

427

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

KOETSHUIS met PAARDENBOXEN en DIENSTWONING op H-vormige grondslag opgetrokken over één bouwlaag in witgepleisterde baksteen onder zadeldaken met overstek op klossen, bedekt met Hollandse pannen. Op de nok van het lange deel een dakruiter. Op de nokken schoorstenen.

Aan de hof binnen de H-vorm liggen de hoofdgevels. Centraal in de oostgevel een grote getoogde dubbele garagedeur onder een geschoorde luifel met steekkap. Aan weerszijden meerruits drielichten. Rechts in de oksel van de bouwdelen een traptorentje onder een kegeldak. In de linker oksel een overhoeks geplaatste dubbele garagedeur onder steekkap met ooglidvenster in het tympaan. De noord- en zuidgevel van de hof bevatten meerruits kruisvensters behangen met luiken en deuren met meerruits bovenlichten. In de dakschilden boven beide gevels een dakkapel. De hof wordt afgesloten door twee muurtjes met hellende deklaag, eindigend in een pijler met bolbekroning.

In de kopse gevels (O) een dakschild van drie pannen op de verdiepingscheiding. Op de begane grond twee meerruits schuifvensters behangen met luiken. In de geveltop rechts een bolkozijn en links twee vensters, alle behangen met luiken. Links van de linker gevel een muur met hellende deklaag.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Achter de zuidgevel ligt de woning. Rechts van het midden een risaliet onder steekkap. Verder meerruits (schuif)vensters behangen met luiken en twee deuren.

Aan de achterzijde (W) bevindt zich het servicegedeelte van het koetshuis. In het midden een forse geschoorde luifel waar zich (oorspronkelijk) bezinepomp en smeerpomp bevonden.

Geheel links de thans verbouwde garage onder een topgevel. Recht een kleine uitbouw met steekkap eveneens onder een topgevel. Verder enkele meerruits vensters behangen met luiken.

In de noordgevel in het midden een tweeruits met aan weerszijden twee meerruits vensters behangen met luiken. In het dakschild een dakkapel onder steekkap met meerruits venster.

In de noordvleugel bevinden zich enkele originele paardenboxen. De overige ruimtes zijn aangepast aan de kantoorfunctie, het woongedeelte in de zuidvleugel is gemoderniseerd.

Waardering

Koetshuis met paardenboxen en dienstwoning van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als onderdeel van de buitenplaats Zonnebeek
- vanwege typologie en kwaliteit van het ontwerp
- vanwege de functioneel ruimtelijke relatie met de andere gebouwen op de buitenplaats en de ligging in het landschap
- vanwege de hoge mate van gaafheid

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)

Monumentnummer*: 510562

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 januari 1999
Kadaster deel/nr: 10367/33

Complexnummer

510559

Complexnaam

Zonnebeek

*Woonplaats**

Enschede

*Gemeente**

Enschede

*Provincie**

Overijssel

*Straat**

Zonnebeekweg

*Nr**

110

*Toev.**

*Postcode**

7546 RH

*Woonplaats**

Enschede

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

LONNEKER

*Sectie**

AB

*Kad. object**

427

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

Houten THEEHUISJE op vierkante grondslag onder met tuile du Nord pannen bedekt schilddak met klokkestoeltje onder tentdak en spits midden op de nok. Voor het huisje een veranda. Aan de verandazijde en de achterzijde een dubbele meerruits glasdeur, aan de achterzijde met panelen in de onderkant. In de zijgevels meerruits draaivensters. Alle vensters en deuren zijn behangen met luiken.

Waardering

Theehuisje van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als onderdeel van de buitenplaats Zonnebeek
- vanwege de functioneel ruimtelijke relatie met de andere gebouwen op de buitenplaats
- vanwege de gaafheid

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinkoepel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510563

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 januari 1999
Kadaster deel/nr: 10367/33

Complexnummer

510559

Complexnaam

Zonnebeek

Woonplaats*

Enschede

Gemeente*

Enschede

Provincie*

Overijssel

Straat*

Zonnebeekweg

Nr*

110

Toev.*

Postcode*

7546 RH

Woonplaats*

Enschede

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

LONNEKER

Sectie*

AB

Kad. object*

427

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Ommuurde MOESTUIN met tegen de muur aangebouwde houten SCHUUR.

De gemetselde muur bestaat uit spaarvelden tussen pijlers. De plint is gemetseld in bruine baksteen, erboven is rode baksteen gebruikt. Muurdammen en pijlers hebben een natuurstenen deklijst. In de zuidzijde van de muur klimt de muur omhoog via een kwart ronde en een ojiefvormige boog. Onder de ojief een poort.

In de oostzijde is de houten schuur opgenomen. Deze heeft een rechthoekige plattegrond met de noklijn van het zadeldak parallel aan de muur. Aan de dakeinden windveren met een makelaar. De lange gevel aan de moestuin zijde is voorzien van twee topgevels. In de toppen dubbele meerruits vensters onder een uitgebouwd fronton.

Waardering

Ommuurde moestuin met schuur van cultuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als onderdeel van de buitenplaats Zonnebeek
- vanwege de functioneel ruimtelijke relatie met de andere gebouwen op de buitenplaats
- vanwege de gaafheid

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Tuinmuur

Monumentnummer*: 510564

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 januari 1999
Kadaster deel/nr: 10367/33

Complexnummer

510559

Complexnaam

Zonnebeek

*Woonplaats**

Enschede

*Gemeente**

Enschede

*Provincie**

Overijssel

*Straat**

Zonnebeekweg

*Nr**

110

*Toev.**

*Postcode**

7546 RH

*Woonplaats**

Enschede

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

LONNEKER

*Sectie**

AB

*Kad. object**

427

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

Witgepleisterde GARAGE op rechthoekige grondslag onder wolfdak. Midden en links in de oostgevel een dubbele opgeklampte garagedeur, de centrale onder een meerruits bovenlicht met rondboog, de linker met een rechtgesloten bovenlicht. Rechts een meerruitsvenster met luiken en een deur met bovenlicht. De kopse gevels (N en Z) zijn gespiegeld met twee meerruits schuifvensters en een opgeklampte deur met meerruits bovenlicht. In de geveltop een laaddeur.

De gevelopeningen in de westgevel zijn dichtgezet.

Waardering

Garage van cultuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als onderdeel van buitenplaats Zonnebeek
- de functioneel ruimtelijke relatie met de andere gebouwen op het landgoed en de ligging in het landschap.
- de gaafheid

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Garage(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510565

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 januari 1999
Kadaster deel/nr: 10367/33

Complexnummer

510559

Complexnaam

Zonnebeek

*Woonplaats**

Enschede

*Gemeente**

Enschede

*Provincie**

Overijssel

*Straat**

Zonnebeekweg

*Nr**

110

*Toev.**

*Postcode**

7546 RH

*Woonplaats**

Enschede

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

LONNEKER

*Sectie**

AB

*Kad. object**

427

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

Houten KAPSCHUUR onder met Hollandse pannen gedekt zadeldak, waarvan het dakschild aan de open zijde kort is. Houten noklijst. De gevels zijn uitgevoerd als palissades.

Waardering

Kapschuur van cultuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als onderdeel van buitenplaats Zonnebeek
- de functioneel ruimtelijke relatie met de andere gebouwen op het landgoed en de ligging in het landschap.
- de gaafheid

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Kapschuur

Monumentnummer*: 510566

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 januari 1999
Kadaster deel/nr: 10367/33

Complexnummer

510559

Complexnaam

Zonnebeek

*Woonplaats**

Enschede

*Gemeente**

Enschede

*Provincie**

Overijssel

*Straat**

Zonnebeekweg

*Nr**

110

*Toev.**

*Postcode**

7546 RH

*Woonplaats**

Enschede

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

LONNEKER

*Sectie**

AB

*Kad. object**

427

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

Gepotdekselde houten SCHAAPSKOOI met DUIVENTIL op rechthoekige plattegrond onder schilddak met wolfeinden, gedekt met Hollandse pannen. De schaapskooi staat op een gemetselde met cement aangestreeken plint. Onder de geveltoppen en langs de dakrand verticaal beschot.

In de noordgevel een rondboogvormige baander, in het verticale beschot in de geveltop een hooiluik met aan weerszijden acht duivenpoortjes.

Waardering

Schaapskooi met duiventil van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als onderdeel van buitenplaats Zonnebeek
- de typologie
- de functioneel ruimtelijke relatie met de andere gebouwen op de buitenplaats en de ligging in het landschap
- de gaafheid

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Schaapskooi

Monumentnummer*: 510567

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 januari 1999
Kadaster deel/nr: 10367/33

Complexnummer

510559

Complexnaam

Zonnebeek

*Woonplaats**

Enschede

*Gemeente**

Enschede

*Provincie**

Overijssel

*Straat**

Zonnebeekweg

*Nr**

110

*Toev.**

*Postcode**

7546 RH

*Woonplaats**

Enschede

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

LONNEKER

*Sectie**

AB

*Kad. object**

427

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

Houten HEK tussen twee vierkante pijlers onder deksteen met sierbol. Chippendale-motief in wangen en hek.

Waardering

Hek van cultuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als onderdeel van de buitenplaats Zonnebeek
- vanwege de functioneel ruimtelijke relatie met de andere gebouwen op de buitenplaats en de ligging in het landschap
- de gaafheid

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 510568

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 januari 1999
Kadaster deel/nr: 10367/33

Complexnummer

510559

Complexnaam

Zonnebeek

*Woonplaats**

Enschede

*Gemeente**

Enschede

*Provincie**

Overijssel

*Straat**

Zonnebeekweg

*Nr**

110

*Toev.**

*Postcode**

7546 RH

*Woonplaats**

Enschede

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

LONNEKER

*Sectie**

I

*Kad. object**

3393

Appartement

Grondperceel

LONNEKER

AB

427

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

TUINAANLEG, omstreeks 1908 aangelegd in een op Amerikaans voorbeeld geïnspireerde landschapsstijl. Het ontwerp van de tuinaanleg wordt toegeschreven aan P.H. Wattez, i.c. het gebruik van zichtlijnen en gazons.

Het huis ligt centraal op het perceel, ongeveer 1.5 meter hoger dan de omliggende tuin en enkele graden gedraaid ten opzichte van de Zonnebeekweg. De tuin in landschapsstijl ligt rondom het huis met bospercelen aan de west- en zuidzijde en een houtwal langs de Rutbeek in het noorden. In de bocht van de beek ligt ten noorden van het huis een besloten zijtuin, ten westen waarvan zich de moestuin, bloementuin en boomgaard bevinden. Deze gedeelten liggen in de beschutting van de houtwal langs de beek. In de bospercelen aan de achterzijde van het huis (beukenbos) zijn smalle doorzichten vrijgehouden naar het achtergelegen agrarische gebied. De dienstgebouwen zijn aan de zuidzijde van het terrein gesitueerd.

De tuin aan de voorzijde (naar de Zonnebeekweg) is een open ruimte met het karakter van een prairie (gazon met boomgroepen). Het zicht op de heide is hier gegarandeerd door hoogteverschil in het grasveld en doordat bij de aanleg doelgericht bomen op de heide zijn gekapt.

Alle boomgroepen en solitair in de tuin zijn samengesteld uit een breed assortiment van inheemse en uitheemse soorten, waaronder toen en nu zeldzame soorten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Het huis is gezet op een rechthoekige verharding van grind, waarop in de vier hoeken een pad uitkomt. Het pad naar zuidoost gaat als oprijlaan naar de Zonnebeekweg; dat naar zuidwest voert door de zijtuin die aan de zuidzijde van het huis tussen de bomen is uitgespaard. Dit pad eindigt op de terreingrens bij een grote solitaire eik. Het pad bij de noord-oostelijke punt voert rond de zijtuin aan de noordzijde bij de bocht van de Rutbeek en sluit aan op het pad ten noordwesten dat de sier- en nutstuinen ontsluit.

Ten oosten van dit pad dat van het huis naar de moestuin loopt, staan 2 evenwijdige taxushagen, waarvan de westelijke geknipt is in een golvende vorm en de oostelijke onderbroken is.

Ten oosten van het huis ligt, tussen de verharding van grind en de Zonnebeekweg, een gazon met verschillende boomgroepen en solitaire bomen. Evenwijdig aan de voorgevel ligt in het gazon een talud met een hoogteverschil van ongeveer 1,50 meter. Het gazon ten oosten hiervan ligt vrijwel horizontaal. Aan de noordzijde grenst dit gazon aan de houtwal langs de beek, waarin aan de oostzijde een schuur annex duiventil staat. Aan de zuidzijde loopt het gazon door tot aan de dienstweg die ten zuiden van de dienstgebouwen aftakt van de Zonnebeekweg. De inrit is gemarkeerd door een hek met daar omheen rhododendrons.

In het zuidelijk deel van het gazon ligt de oprit naar het huis, aan weerszijden geflankeerd door 3 zuilvormige taxusstruiken die op regelmatige onderlinge afstand staan. Aan de noordzijde van de oprit staat ten westen hiervan nog een zuilvormige taxusstruik. Aan de noordzijde van de stal annex koetshuis loopt een recht pad naar de oprit. Ten zuiden van de stal/koetshuis staan 2 schuren/stallen. Tussen de gebouwen ligt een verharding van grind. Op de grens van het terrein ligt een houtwal die aansluit op een bosgedeelte ten westen van deze gebouwen.

Ten zuiden van het huis ligt, grenzend aan de verharding van grind een zijtuin bestaande uit gazon met boomgroepen en solitaires. Ten zuiden van het gazon ligt opgaand bos. Langs het begin van het pad langs deze tuin naar het huis staat aan de westzijde een lage taxushaag met een lengte van ongeveer 10 meter, geknipt in een golvende vorm. Tegenover het eind van de haag staat aan de andere zijde van het pad een korte taxushaag evenwijdig aan de gevel van het huis. In het verlengde van deze haag staat naast de oprit een taxusstruik, die in een blokvorm is gesnoeid. Ten zuiden van de haag en grenzend aan de oostzijde van het pad staan 2 bijzondere naaldbomen. Het pad sluit aan op een pad dat langs de zuidwest-grens van het perceel de dienstgebouwen verbindt met de nuts- en siertuinen.

De werking van de hagen ten zuidwesten en ten noordwesten van de verharding rond het huis is dat zij de tuin direct achter het huis enigszins afschermen van de beide zijtuinen aan de noord- en zuidzijde. De paden waarlangs zij staan vormen de grenzen van deze achtertuin die overigens de vorm van een halve cirkel heeft en aan de westzijde wordt begrensd door opgaand beukenbos. In het beukenbos zijn twee doorzichten uitgespaard. Het pad langs de terreingrens heeft hier aan de boszijde een rand van rhododendrons. De haag op de perceelsgrens bestaat uit haagbeuk met een hoogte van ongeveer 3.0 meter, die ter plaatse van de doorzichten is verlaagd tot ongeveer 1.0 meter.

Ten noorden van het huis ligt, net als aan de zuidzijde, een zijtuin bestaande uit gazon met solitaires en boomgroepen. Hier ligt de tuin in de bocht van de houtwal langs de Rutbeek.

In de noord-westelijke hoek van het terrein ligt een rechthoekige deeltuin die in gebruik is als moestuin, bloementuin en boomgaard. Deze rechthoek is door een assenkruis verdeeld in vier kwadranten. Een pad over de lengte-as verdeelt de tuin in een noordelijk en een zuidelijk deel en een muur bepaalt een oostelijk en een westelijk deel. Ter plaatse van het pad zit in de muur een doorgang. Aan de oostzijde van dit terrein staat een beukenhaag van ongeveer 3.0 meter hoog, waarin 2 poorten geknipt zijn ter plaatse van de paden door en langs de moestuin. De noordzijde van het terrein wordt begrensd door de houtwal langs de Rutbeek. Langs het westelijk deel staat voor de houtwal een muur, waarin poorten en opslagruimten zijn opgenomen en die aansluit aan de haaks daarop staande muur die de tuin in noord-zuid richting deelt. Een beukenhaag met een hoogte van ongeveer 2.0 meter, met een onderbreking ter plaatse van het pad, vormt de begrenzing aan de westzijde. Langs de zuidzijde staat een hek langs, ook hier, een pad.

In het oostelijk deel van de tuin ligt de boomgaard, ten westen de moestuin met kweekkas en -bakken. Ten zuiden staat bij de kop van van de muur een tuinhuisje waar omheen oorspronkelijk de bloementuin lag die nu niet meer aanwezig is.

Aan beide zijden van het pad midden door de boomgaard ligt een border met vaste planten. Over het pad staan, op regelmatige afstand van elkaar, zes rozenbogen.

Waardering

Tuin, omstreeks 1908 aangelegd en toegeschreven aan P.H.Wattez van cultuurhistorische en tuinhistorische waarde:

- als voorbeeld van een tuin behorend bij een Twentse buitenplaats waarin aanwezige landschappelijke waarden worden geïncorporeerd in een bij het huis aansluitend ontwerp;
- als kenmerkend voorbeeld van een op Amerikaans voorbeeld geïnspireerde tuinaanleg in het oeuvre van P.H. Wattez en als zodanig in aanleg zeldzaam;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het oorspronkelijk ontwerp, i.c. de aansluiting van de tuin op het huis, het gebruik van zichtlijnen en gazons en de inpassing van de verschillende delen van de tuin, hetgeen thans nog duidelijk herkenbaar is.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg